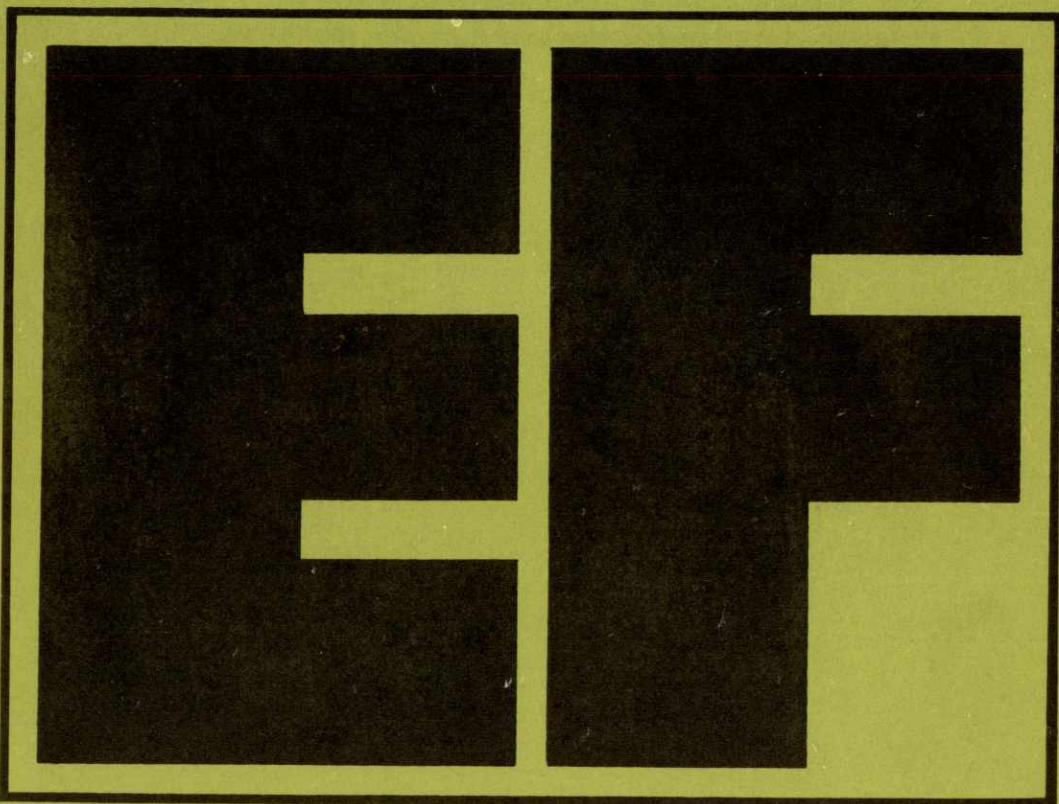

En orientering fra
Utenriksdepartementet

16

100
spørsmål
og svar

De Europeiske Felleskap.

Utenriksdepartementet har fastsatt følgende betegnelser og forkortelser.
(Den engelske forkortelse er gjengitt i parentes):

EF – De Europeiske Fellesskap (EC)

EØF – Det Europeiske Økonomiske Fellesskap (EEC)

EKSF – Det Europeiske Kull- og Stålfellesskap (ECSC)

EURATOM – Det Europeiske Atomenergifellesskap (EURATOM)

Stortingsmelding nr. 50 (1971–72): Om Norges tilslutning til De Europeiske Fellesskap er å få i bokhandelen eller fra Universitetsforlaget, Stensberggt. 25, Oslo 1. Se forøvrig brosjyrens bakside.

De spørsmål som det er gitt svar på i dette hefte, er i stor utstrekning hentet fra den offentlige debatt omkring Norges tilslutning til EF – De Europeiske Fellesskap. Plasshensyn har gjort det nødvendig å gi korte svar. Den som ønsker mer utførlig orientering om de forskjellige emner, henvises til den rikholdige litteratur som foreligger. I St.meld. nr. 50 (1971–72) har Regjeringen redegjort for sitt syn på de viktigste spørsmål som reiser seg i forbindelse med norsk medlemskap i EF. Det vises dessuten til de brosjyrer Utenriksdepartementet har gitt ut om hovedtemaene og til Markedsutvalgets årlige rapporter om utviklingen i De Europeiske Fellesskap.

Spørsmålsgrupper

Generelt	1–10
Finansieringsspørsmål	11–13
Norden og EF	14–16
EFTA og EF	17–18
Arbeidsmarked og likestilling	19–25
Lovgivning og administrasjon	26–29
Miljøvern	30–32
Distriktpolitikk	33–36
Priser og produktivitet	37–42
Kapitalbevegelser	43–45
Skatter og avgifter	46–47
Fiskeripolitikk	48–51
Jordbrukspolitikk	52–58
Skipsfartspolitikk	59–60
Oljepolitikk	61–62
Industripolitikk	63–65
Etableringskontroll	66–73
Kulturpolitikk	74–81
Utviklingshjelp	82–83
Sosialpolitikk	84–92
Boligpolitikk	93–94
Statsmonopoler	95–96
Multinasjonale selskaper	97
Politisk samarbeide	98–99
Handel med Øst-Europa	100

1

Hvorfor ble EF opprettet?

Gjenoppbyggingsarbeidet etter 2. verdenskrig og de amerikanske lån og gaver som ble gitt, førte de europeiske land inn i et intimt økonomisk samarbeid. Ut fra de gode erfaringer en høstet vokste tanken fram om et samarbeid også på lengre sikt. Dette ble delvis realisert ved GATT (Generalavtalen for Tolltariffer og Handel), IMF (Det internasjonale pengefond) og OECD (Organisasjonen for Økonomisk Samarbeid og Utvikling). Ved dannelsen av EKSF (Det europeiske kull- og stålfelleskap) slo den europeiske integrasjonstanken for alvor igjennom. De seks kontinentale stater så her at det forelå store muligheter for å oppnå en raskere økonomisk vekst og en bedre styring av utviklingen dersom de kunne gå sammen i et forpliktende samarbeid. Dette var bakgrunnen for utarbeidelsen av Roma-traktaten.

2

Hvilke vest-europeiske land ønsker ikke å bli medlem av EF? Hvilke alternativer har de søkt å få i stand?

Sverige, Sveits, Østerrike og Finland ønsker ikke å bli medlem av hensyn til sin nøytralitetspolitikk. Portugal og Island ønsker av økonomiske grunner ikke å bli medlem.

Alle disse land sikter mot å få en handelsavtale. Særlig Sverige og Sveits ønsker dessuten nært samarbeid på andre felter, f.eks. etableringsrett, kapitalbevegelser, økonomisk samarbeid, teknologi. Island og Portugal håper på hel eller delvis frihandel også for fiske- og jordbruksvarer.

3

Står Norge i fare for å bli "oppslukt" av Europas stormakter gjennom medlemskap i EF?

Et **forpliktende** internasjonalt samarbeid er den mulighet de små land har til å fremme sine interesser. I tosidige forhandlinger med de "store", uten en forpliktende ramme, står de små land svakt. Alle synes å være enige i at samarbeid i GATT, EFTA og OECD og andre økonomiske samarbeidsorganisasjoner har vært til fordel for Norge. Samme erfaring har de små land innen EF gjort. Medlemskap i EF vil styrke våre muligheter til å fremme en utvikling som vi selv anser oss tjent med.

4

Vil Stortinget miste noe av sin betydning ved medlemskap?

Et forpliktende internasjonalt samarbeid vil berøre deltakerlandenes formelle suverenitet. Dette er imidlertid intet nytt. Ved samarbeidet i GATT er bl.a. vår tollpolitikk bundet, EFTA har lagt sterke bånd på vår handelspolitikk, IMF begrenser handlefriheten i valutaspørsmål osv. Stortinget fant at Norge vant mer enn man tapte ved å delta i disse organisasjoner.

Hva som avstås i suverenitet må veies mot den medbestemmelsesrett en vil oppnå. Våre handlinger i EF's organer vil bli basert på regjeringsinstruks og Regjeringen vil fortsatt være ansvarlig overfor Stortinget. Dertil kommer de folkevalgtes mulighet til å fremme synspunkter i EF's parlamentariske forsamling.

5

Hvilken rolle spiller Europaparlamentet?

Europaparlamentet er tillagt rådgivende og kontrollerende myndighet over EF's utøvende organer. Utover dette kan Parlamentet gi råd i alle spørsmål som berører EF-samarbeidet. Parlamentet har også en viss kompetanse i budsjettsaker. Parlamentets stilling vil i tiden fremover ventelig bli styrket.

6

Hvor mange stemmer får de enkelte land i Ministerrådet etter utvidelsen?

I Ministerrådet har hvert land én representant, men ved de avstemninger der det kreves kvalifisert flertall, har man en ordning der de enkelte land har ulik stemmevekt. Det samlede stemmetall vil bli 61. Norge får 3 stemmer – som Danmark og Irland. For å få kvalifisert flertall kreves minst 43 stemmer når forslaget ifølge Traktaten skal fremsettes av Kommissjonen. Etter denne ordning vil de såkalte store land samlet ikke kunne få kvalifisert flertall, men må støttes av ett av de mindre land. Heller ikke vil de seks opprinnelige medlemsland kunne få kvalifisert flertall alene. **Formelle avstemninger forekommer imidlertid ytterst sjelden.** Forørig er reglene om flertallsvedtak satt ut av kraft gjennom det såkalte Luxembourg-forliket, som krever enstemmighet i alle saker av betydning.

7**I hvilke tilfelle vil de enkelte land ha vetorett i Ministerrådet?**

De enkelte land vil ha vetorett i alle de saker hvor de opprinnelige Traktater og Tiltredelsestraktaten samt det avledede regelverk krever enstemmighet for at en beslutning skal kunne treffes.

Dessuten er praksis etter Luxembourg-forliket i 1966 blitt at Rådet regelmessig treffer sine beslutninger ved **enstemmighet** i alle spørsmål av viktighet for ett land.

8**Hvordan vil Norges representasjon bli i EF's organer?**

Rådet består av ett regjeringsmedlem fra hver av medlemsstatene. I Parlamentet, som vil bestå av 208 representanter, vil Norge ha 10 medlemmer. Disse vil bli valgt av Stortinget. I Kommisjonen vil Norge få ett medlem av ialt 14.

Det er medlemsstatenes regjeringer som oppnevner Kommisjonens medlemmer.

Domstolen vil bestå av 11 dommere, hvorav en dommer fra Norge, utpekt av medlemsstatenes regjeringer. Den økonomiske og sosiale komité vil bestå av 153 representanter fra arbeidsgivere, arbeidstakere og øvrige interessegrupper. Norge vil få 9 medlemmer.

9**Hvor mange medlemmer blir det i Kommisjonen?**

Kommisjonen får 14 medlemmer. Av disse vil Frankrike, Italia, Storbritannia og Tyskland få to hver, mens de andre land får ett medlem hver.

10**Hvor mange representanter blir det i et utvidet Europaparlament?**

Inntil nå har Europaparlamentet hatt 142 representanter. Ved en utvidelse med de fire søkerland vil tallet bli 208. Norge får 10 representanter, det samme som Danmark og Irland.

11**Hvordan beregnes det norske bidrag til EF's finansiering i overgangstiden?**

I overgangstiden er det norske bidraget beregnet på grunnlag av Norges andel av de 10 EF-lands samlede brutto nasjonalprodukt som er 1,66%. Herav skal i 1973 betales 45%. Deretter stiger beløpet årlig slik at det i 1977 skal betales 92%. De norske bidrag vil for årene 1973, 1974 og 1975 bli på ca. 166, 225 og 305 millioner kroner.

Dertil kommer til Investeringsbanken og Kull- og Stålfellesskapets fond et beløp som for 1973 og 1974 er på 38,2 millioner kroner. For 1975, som er siste innbetalingsår, er beløpet på 20,5 mill. kr. Det fellesfinansierte budsjett for 1971 var på ca. 2,7 milliarder regneenheter (1 regneenhet tilsvarer ca. kr. 7,15). Det meste av budsjettet brukes til Jordbruksfondets garantiavdeling. Det gjør at totalbudsjettets størrelse i høy grad vil være avhengig av den fremtidige prisutvikling og avsetningsforhold for landbruksvarer.

12**Hvordan beregnes det norske bidrag etter overgangstidens utløp?**

Norge vil da komme inn under de regler som gjelder for den felles finansiering. Det vil si at 90% av tollinntektene og importavgiftene på landbruksvarer går i den felles kasse. (10% skal beholdes som oppkreivingsgebyr av de enkelte land.) Dertil skal det i den utstrekning det er nødvendig innbetales et beløp som maksimalt svarer til 1 prosentpoeng av merverdiavgiften.

13**Hvilke økonomiske tilskudd vil Norge kunne regne med å få fra EF?**

Fra felles midler i EF vil Norge kunne regne med bidrag til bl.a.: Finansiering av markedstiltak for jordbruk og fiske, tilbakebetaling av garantibeløp på eksport av jordbruks- og fiskerivarer i tilfelle vi ikke oppnår de fastsatte EF-priser ved eksport til tredjeland, bidrag til strukturtiltak i jordbruk og fiske, bidrag til distriktpolitiske og sosialpolitiske tiltak og lån fra Den europeiske investeringsbank. Det er ikke usannsynlig at bidragene til Norge vil bli minst like store som de norske innbetalinger til EF.

14**Er det noen motsetning mellom de nordiske samarbeidsforpliktelser og Norges forpliktelser overfor EF?**

Samarbeidet med de øvrige nordiske land vil på de aller fleste områder kunne foregå uendret uten at det kommer i strid med Norges forpliktelser som medlem av EF. Dette gjelder viktige felter som produksjonssamarbeid, forskning, energi, utdanning, arbeidsmarked, distriktpolitikk osv.

15**Vil dansk og norsk medlemskap i EF føre til at det igjen blir nye tollgrenser?**

Ifølge EF's forhandlingsmandat med de EFTA-land som ikke søker medlemskap (herunder Sverige og Finland) vil det kunne bli gjeninnført toll på visse sorter papir og papp i en kortere periode. Dette betyr lite for vår handel med Sverige og Finland.

16**Vil det nordiske samarbeid kunne utbygges hvis Norge og Danmark blir medlemmer av EF mens Finland, Island og Sverige får en handelsavtale?**

De nordiske land er enige om å styrke sitt økonomiske samarbeid gjennom felles prosjekter. På et nordisk ministermøte i oktober 1971 vedtok man opprettelsen av et samarbeidsutvalg under Ministerrådet. Dette utvalg får til oppgave å legge fram forslag til videre utvikling av det nordiske samarbeidet.

17**Hva vil skje med Det europeiske frihandelsforbund (EFTA) som de nordiske land, Storbritannia, Østerrike, Sveits og Portugal dannet i 1960?**

Tre av EFTA-landene har forhandlet om medlemskap i EF og nådd et forhandlingsresultat. Storbritannia har allerede sagt opp avtalen og vil tre ut av EFTA fra 1. januar 1973. De øvrige EFTA-land forhandler om en handelsavtale. Under disse forhold synes det klart at EFTA vil bli oppløst.

18**Hva er hovedinnholdet i de handelsavtaler EF har foreslått de EFTA-land som ikke søker medlemskap?**

Tilbudet er begrenset til å gjelde en form for frihandel for industrivarer. Denne frihandel vil imidlertid være underlagt innskrenkninger i form av unntak, særordninger og beskyttelsesbestemmelser. Dette skaper usikkerhet for industrien i de land som inngår en slik avtale, siden man vanskelig på lengre sikt kan planlegge ut fra full sikkerhet om markedsituasjonen. Som hovedregel er landbruks- og fiskevarer holdt utenfor avtaletilbudene.

19**Kan myndighetene i medlemslandene henvise arbeidsløse statsborgere til arbeid i et annet medlemsland?**

Fellesskapets regler på dette område gir ingen hjemmel for myndighetene i de enkelte medlemsland til å pålegge arbeidsløse borgere å ta arbeid i et annet medlemsland. Dette gjelder også for personer som har søkt om eller mottar arbeidsløshetsstønad fra det offentlige. Det er heller ikke noe EF-land som har fastsatt regler med slikt innhold, da det ville innebære tvangsdirigering av arbeidskraften.

20**Vil det være mulig som medlem av EF å forebygge at "økonomiske profittinteresser forvalter arbeidskraften etter rene lønnsomhetshensyn" og forhindre fraflytting?**

Også som medlem av EF vil vi kunne regulere den økonomiske virksomhet, sosialisere bedrifter, praktisere etableringskontroll osv., forutsatt at dette ikke skjer på en måte som virker diskriminerende overfor borgere eller bedrifter fra andre EF-land. Vårt konsesjonslovsystem kan derfor opprettholdes.

Målene for Norges distriktsutbyggingspolitikk og virkemidlene for denne politikken vil likeledes kunne opprettholdes, herunder også en ordning med investeringstilskott. EF oppmuntrer medlemsstatene til å drive en aktiv distriktspolitikk, og gir også økonomisk og annen støtte til slike formål.

21

Vil mange utenlandske arbeidere søke arbeid i Norge?

Norge har i en årrekke ført en liberal innvandringspolitikk. Trass i dette har tallet på utenlandske arbeidstakere i de siste ca. 20 år ligget meget lavt. Tallet på utlendinger i arbeid her i landet var høsten 1971 ca. 19.000, hvorav ca. 8.000 kom fra de andre nordiske land. Forøvrig kommer utenlandske arbeidssøkende i dag først og fremst fra land utenfor Fellesskapet, særlig Asia og Afrika.

EF's regler om felles arbeidsmarked for arbeidstakere har hatt betydning for vandringen av arbeidskraft mellom medlemslandene ved at denne arbeidskraft har fått de samme sosiale rettigheter som landets egne borgere. Innvandringen av arbeidskraft fra tredjeland har vært den mest omfattende. Når det gjelder innvandringspolitikken overfor tredjeland, er det på fellesskapsplan i EF ikke fastsatt regler som binder de enkelte medlemsland. Som medlem av EF vil Norge derfor kunne føre den innvandringspolitikk overfor land utenfor EF som vi selv finner formålstjenlig. I lys av dette ventes ikke norsk medlemskap i EF å få større virkninger for innvandring av utenlandske arbeidstakere.

22

Vil arbeidsplassene komme i fare dersom vi ikke kommer med i EF?

Fordi Norge har en sterkt utadvent økonomi, vil norsk næringsliv – og dermed arbeidsplassene – være avhengig av bl.a. hvilke betingelser vår eksport av varer og tjenester møter i andre land. Kommer vi med i EF, får vi adgang til et tollfritt marked på ca. 260 millioner mennesker. Kommer vi **ikke** med, men velger en annen løsning, vil vi kunne få tollhindringer, særlig for våre viktigste eksportvarer. Dette vil i beste fall føre til at vi får dårligere betaling for vår eksport. Det vil være svært vanskelig å finne markeder som kan erstatte EF-markedet, da en så stor del av vår eksport går til dette marked. Minskert økonomisk vekst vil en neppe unngå, muligheten for å øke foredlingsgraden av eksportvarene blir forringet.

23**Hvilke norske arbeidsplasser vil bli særlig utsatt ved medlemskap i EF?**

Den frie handel en har hatt som følge av EFTA har bidratt til langt på vei å viske ut skillet mellom hjemmeindustri og eksportindustri. Selv om konkurransen vil bli enda sterkere som medlem av EF, regner industrien selv med at medlemskap vil gi større vekstmuligheter og grunnlag for ytterligere spesialisering. Norsk industri har i flere år vært utsatt for internasjonal konkurranse. Det er derfor ikke lett å peke ut hvilke næringer som ikke vil kunne klare konkurransen, slik at arbeidsplasser kommer i fare.

Tollavtrappingen overfor EF skal skje over 4½ år, hvilket vil gi industrien en rimelig tid for å omstille seg. Dersom det oppstår vansker i overgangstiden som følge av konkurransen fra EF-landene, kan det treffes beskyttelsestiltak for å råde bot på dette.

24**Er det riktig at lønns- og inntektsoppgjør "vil bli utformet i Brussel"?**

Nei. Lønns- og inntektsoppgjørene vil fortsatt bli avgjort av arbeidslivets organisasjoner i Norge.

25**Det har vært hevdet at kvinnene i enkelte EF-land er utsatt for sterkere diskriminering enn i vårt land. Er det fare for at en forskjellsbehandling kan bli innført i Norge?**

Det er riktig at det i enkelte EF-land liksom i Norge finnes forhold som virker diskriminerende overfor kvinnene. Hvorvidt denne diskriminering er sterkere enn den som forekommer i Norge, kan ikke besvares generelt, da dette vil variere fra land til land og fra saksområde til saksområde. Når det f.eks. gjelder likelønnsspørsmålet, er situasjonen og problemene på mange punkter likeartet i EF-landene og i Norge. Roma-traktaten forplikter medlemsstatene til å innføre og opprettholde likelønnsprinsippet. De diskriminerende forhold som finnes i EF-landene har ikke oppstått som følge av at landene er medlemmer av EF. Det er usannsynlig at eventuell forskjellsbehandling vil smitte over som følge av medlemskap.

26**Må mange norske lover rettes hvis vi blir medlem av EF?**

Regjeringens Markedsutvalg har helt siden 1967 gitt ut årlige rapporter om utviklingen i EF. I rapportene finner man de vedtak som er truffet i EF og som vil få betydning for norske lovbestemmelser. Regjeringen har i gang arbeid for å forberede de endringer i norske lover og forskrifter som vil følge av medlemskap. Alle forslag om lovendringer vil bli fremmet for Stortinget. Det er i dag ikke mulig å si hvor mange endringer det vil bli nødvendig å gjøre.

27**Er det riktig at et "byråkrati" i Brussel kommer til å "fjernstyre" viktige deler av norsk samfunnsliv?**

Hva som skal "fjernstyres" fra Brussel er vi selv med på å bestemme. Kommisjonen "fjernstyre" bare etter de retningslinjer som er vedtatt av det øverste politiske organ, nemlig Ministerrådet, hvor også Norge vil ha sin plass. Bare på kartellrettens område har Kommisjonen myndighet til om nødvendig å utferdige passende direktiver eller vedtak til medlemslandene. Denne ordning må regnes som gunstig for de små land innen EF.

28**Kan den enkelte borger anlegge sak mot myndighetene ved EF's domstol?**

Domstolens oppgave er bl.a. å prøve lovligheten av fellesskapsorganenes avgjørelser. Også borgere kan reise slikt søksmål når avgjørelsen er rettet til ham eller angår ham direkte og personlig.

29**Vil det kommunale selvstyre bli innskrenket på grunn av EF-medlemskap?**

Kommunene vil måtte etterleve Roma-traktatens bestemmelser om at det ikke skal gis offentlig støtte til næringslivet slik at det påvirker samhandelen mellom medlemsstatene. Fra denne hovedregelen gjelder imidlertid en rekke unntak, eksempelvis kan det gis støtte som ledd i distriktsutbyggingen og støtte av sosial karakter. Forøvrig inneholder EF's regelverk ikke bestemmelser som innskrenker det kommunale selvstyre.

30**Hva kan EF gjøre for å forbedre miljøvernet?**

Hittil har EF i hovedsak overlatt miljøvernpolitikken til de enkelte medlemsland. Sommeren 1971 stilte imidlertid Kommisjonen opp hovedmål den mener alle bør følge på dette område, og skisserte et felles handlingsprogram. I forslaget til aksjonsprogram er bl.a. nevnt at EF bør gi forskrifter for bekjempelse av natur- og miljøskader, at EF bør opprette et nett av stasjoner som kan overvåke forurensning av luft, vann og jordsmonn, og at Fellesskapet bør støtte aksjonsprogrammet økonomisk. Kommisjonen la 22. mars i år fram forslag til konkrete tiltak på noen områder. Nye forslag er ventet. Man må regne med at miljøvernproblemene vil bli tillagt stor vekt i det utvidede EF, da alle land står overfor problemer på dette område.

31**Kan man gjennom EF gjøre noe for å fjerne forurensninger som følge av giftstoffer fra bileksos?**

Ja. En del av EF's plan om et aksjonsprogram for bedre miljøvern går ut på felles forskning om skadevirkningene som følger av forurensningsstoffer fra bilmotorer. Etter Kommisjonens mening bør man i samråd med nasjonale eksperter utforme felles regler for kontroll av motor-kjøretøyer og utforme felles avtalerregler på dette område. Siktemålet er å få redusert forurensningseffekten mest mulig. Tyskland har gått sine egne veier for å løse problemet. Dette har Kommisjonen gått mot. Den mener disse spørsmål må løses ved tiltak som alle parter i EF blir enige om.

32**Vil strandloven og andre norske lover som sikrer offentligheten fri adgang til norsk natur bli endret hvis Norge blir medlem av EF?**

Verken frilufsloven av 1957, bygningsloven av 1965 eller den permanente strandlov av 1971 behøver å endres ved norsk medlemskap. Det er alene opp til norske myndigheter å foreta den nødvendige regionplanlegging, herunder å sikre frilufsområder.

33**Vil Norge kunne få økonomisk støtte til distriktsutbygging?**

Ja. Som medlem vil Norge kunne få låne fra EF's Investeringsbank i tillegg til den støtte som gis fra offentlige midler i Norge til distriktsutbygging. Investeringsbankens utlånsmasse vokser raskt og vil i 1973 komme opp i nærmere 5 milliarder kroner. En stadig økende del av lånene går til tiltak i utbyggingsområder og til grunnlagsinvesteringer i områder med svakt næringsgrunnlag. Dessuten kan Sosialfondet og Landbruksfondet gi støtte til distriktsformål. Det er forøvrig tale om å opprette et spesielt distriktsutbyggingsfond.

34**Hvilke virkemidler brukes i EF-land i distriktpolitikken?**

Stort sett brukes de samme virkemidler som vi i dag bruker i Norge. Norske myndigheter vil ved medlemskap i EF fortsatt kunne bruke en lang rekke forskjellige virkemidler som f.eks. offentlige lån, statsgarantier for lån, skattelettelser, investeringstilskott, rentetilskott, frakttilskott, sysselsettingstilskott, opplæringstilskott, energiprisrabatt, etableringskontroll m.v. Distriktsutbyggingsproblemene vil ikke bli større ved medlemskap i EF, men norske myndigheters evne til å føre en aktiv utbyggingspolitikk vil bli styrket, fordi man kan regne med en raskere økonomisk vekst.

35**Det hevdes at EF-medlemskap vil stimulere til økt konsentrasjon i de enkelte pressområdene?**

EF-landene har de samme problemer som vi har, og arbeidet med å løse disse er høyt prioritert. Vi har i våre utkantsrøk ulike typer av industrier som f.eks. treforedlingsindustri, smelteindustri (aluminium, ferrolegeringer, jern og stål) og fiskeindustri hvis eksistens i stor grad er avhengig av eksport, særlig til EF-landene. Medlemskap i EF vil gi de beste muligheter for ikke bare å beholde, men også å øke sysselsettingen ved visse bedrifter, og dessuten å øke foredlingsgraden av våre eksportprodukter.

Hva angår etableringer av ny industri, vil norske myndigheter avgjøre hvor denne skal ligge.

36**Vil EF-medlemskap hindre et eventuelt etableringsforbud i pressområdene?**

De enkelte medlemsland i EF har full adgang til å innføre etableringsforbud i visse områder. Dette er også gjort innen EF. Distriktpolitikken er i hovedsak et nasjonalt ansvar.

37**Har man beregninger over produktivetsutviklingen i Norge i tilfelle vi blir medlem av EF og alternativt at vi skulle velge en handelsavtale?**

Nøyaktige beregninger kan ikke foretas. Men Regjeringen mener at det ikke er tvil om at produktivetsutviklingen og takten i produksjonsøkningen vil bli lavere under en handelsavtale enn ved medlemskap. Utslaget vil bli særlig sterkt for de fleste eksportnæringer. Om vi anvender det foreliggende forslag til handelsavtale på norsk eksport, viser det seg at hele 42% av vår eksport til EF faller utenfor den ordinære tollavvikling.

38**Vil prisnivået i Norge gå opp hvis vi blir medlem av EF?**

De **direkte** virkninger på prisene som følge av medlemskap er i dag umulig å beregne. Bl.a. må man huske på at tilpasningen skal skje over flere år og mange faktorer kommer her inn i bildet. Tilpasningen til EF's jordbruksordning vil gi det sterkeste utslag. Denne tilpasningen skal ta til 1. april 1973 og være fullført i løpet av 1977. En av de beregninger som er gjort, som en illustrasjon, tyder på at man kommer til å få en prisstigning på mel, bakervarer, spise fett, sukker og andre varer på ca. 0,5% pr. år.

Når det gjelder virkningen av at toll på industrivarer fra EF-landene faller bort, er det like vanskelig å vurdere resultatet. Slik tollavvikling vil skje gradvis fra 1. april 1973 fram til 1. juli 1977.

39

Det har vært hevdet at de norske forbrukere årlig må betale over 800 millioner kroner for EF-medlemskap i form av prisøkning for matvarer?

Det er ikke lett å beregne den prisstigning som eventuelt vil følge av norsk medlemskap. Noen priser på forbruksvarer vil øke og noen vil gå ned. Dersom 800 millioner kroner er riktig, vil dette bety en økning i konsumprisindeksen på ca. 3–4 poeng. Denne prisstigning vil imidlertid fordele seg på over 5 år, som er overgangsperioden for pristilpasningen. For den enkelte husstand vil derfor prisstigningen bli svært liten, sammenlignet med den årlige prisstigning vi har hatt i etterkrigstiden. Ved at forbrukerne må betale noe høyere priser på landbruksvarer, vil på den annen side støtten over statsbudsjettet kunne reduseres. Dertil kommer at den støtte som i dag gis landbruket fra norske myndigheters side, dels vil bli finansiert av EF og dels over det norske statsbudsjett. Dermed vil store beløp som i dag brukes til subsidier over statsbudsjettet kunne brukes til andre formål.

40

Vil økt konkurranse på det norske marked få virkninger for forbrukerne?

Ja, det må en regne med. Erfaringene fra EFTA-tiden gir grunn til å tro at det vil bli større utvalg av varer på det norske marked. Det kan også tenkes at for mange produkters vedkommende vil økt konkurranse kunne bringe prisene ned. Regjeringen har erklært at den er forberedt på å treffe tiltak for å beskytte forbrukernes interesser. Blant slike tiltak er skjerpning av lovene som begrenser villedende og utilbørlig reklame, bedre merking av forbruksvarer, osv.

41

Vil medlemskap i EF få direkte virkninger for norske forbrukere i form av billigere varer?

Det er ikke mulig å si med noen sikkerhet hvilke virkninger et medlemskap eller eventuelt en annen tilknytningsform til EF vil kunne få for prisnivået. Man antar imidlertid at et økonomisk fellesskap vil bygge på en arbeidsdeling mellom landene og vil gi muligheter for mer rasjonell utnyttelse av ressursene. Det bør også gi muligheter for bedre og billigere forbruksvarer. Samtidig vil også vareutvalget kunne bli større. I EF fikk man i 1968 et forbrukerkontor som skal arbeide med lover om konkurranseforhold, reklame, avbetalingskjøp, tilsetningmidler i matvarer m.v.

42**Er det slik at prisene på matvarer i EF-landene blir de samme overalt?**

Mange forhold gjør at prisene ikke kan bli de samme. Ulike fraktkostnader gir utslag i prisene og den frie utveksling av varer er heller ikke så effektiv at man kan få en fullstendig prisutjevning. Derfor ser vi at det er tildels store forskjeller i jordbruksprisene innenfor EF. I Norge har man gjennom forskjellige ordninger, bl.a. frakttilskudd, jevnet ut prisforskjellene for mange produkter, men også hos oss er det vel kjent at prisene varierer fra distrikt til distrikt.

43**Hva menes med frigjøring av kapitalbevegelser i Roma-traktaten?**

I den utstrekning det er nødvendig for at et felles marked skal virke tilfredsstillende, forplikter medlemsstatene seg til gradvis å oppheve restriksjoner på overføring seg imellom av kapital som tilhører personer bosatt i EF-landene. Man ønsker å avskaffe forskjellsbehandling på grunnlag av nasjonalitet eller bosted. EF's regler vil ikke hindre at norske myndigheter ivaretar norske interesser i forbindelse med utenlandske investeringer i Norge. Dette kan fortsatt gjøres ved konsesjonsordningene.

44**Hvilke virkninger vil "fri kapitalbevegelse" kunne få for Norge?**

Frigjøring av kapital innen EF-landene er ikke særlig mer omfattende eller mer forpliktende enn innen organisasjonen OECD, hvor Norge er medlem. De virkemidler som Norge benytter i dag, vil bli fulgt opp av andre, bl.a. etableringskontroll, utvidet anvendelse av konsesjonslovgivningen og rente- og kredittpolitiske virkemidler. Hensikten med disse tiltakene er å sikre at den innenlandske og utenlandske kapital går til formål som er i samsvar med økonomiske og sosiale målsettinger. De regler for kapitalbevegelser innen EF som gjelder i dag, minsker ikke mulighetene for å nå disse mål.

45**Vil svenske myndigheter godta EF's regler om kapitalbevegelser?**

Sveriges opplegg for forhandlinger med EF omfattet alle samarbeidsområder hvor ikke den svenske nøytralitetspolitikken stilte seg hindrende i veien. EF's opplegg begrenser seg imidlertid til bare å dekke varebytte.

46**Vil EF-medlemskap føre til økte skatter og avgifter?**

Det vil være vår egen økonomiske politikk som avgjør størrelsen av skatter og interne avgifter.

47**Vil man forsøke å få felles skattepolitikk i EF-landene?**

Roma-traktaten tar sikte på å avvikle nasjonale bestemmelser som virker diskriminerende eller hindrer opprettelse av det felles marked. Merverdisskatt er innført i alle medlemsland. Satsene for denne merverdisskatt er forskjellige. De fastsettes av de nasjonale myndigheter. På lengre sikt er det mulig at man i EF vil søke å få i stand en harmonisering av andre avgifter (særagifter). Personlig inntektsskatt vil ikke bli berørt av dette.

48**Vil medlemskap i EF hindre norske myndigheter i å utvide fiskerigrensen til f.eks. 50 mil?**

Spørsmålet om utstrekningen av fiskerigrensen vil norske myndigheter kunne avgjøre uavhengig av tilknytning til EF. Hvis grensen blir utvidet, vil dette ikke gjelde EF's fiskere. Men norske myndigheter har rett til å regulere fisket innenfor grensen på ikke-diskriminerende måte.

49**Er Norge sikret nasjonal kontroll over fiskeriene?**

Fiske innenfor fiskerigrensen er underlagt nasjonalstatenes jurisdiksjon, selv om andre lands fiskere måtte ha lov til å fiske innenfor fiskerigrensen. Det betyr at de lover og regler som skal gjelde innenfor fiskerigrensen i Norge bestemmes av norske myndigheter. Disse fører også kontroll med at reglene overholdes. Tiltredelsesaktens artikkel 102 om Rådets adgang til senest 6 år etter tiltredelsen å fastsette vilkårene for utøvelse av fiske innenfor fiskerigrensen, er knyttet til spørsmålet om å bevare fiskebestanden. Kyststaten vil selv være den som har størst interesse i å bevare fiskebestanden ved kysten og fastlegge de nødvendige reguleringer om dette. Under enhver omstendighet vil reguleringen måtte fastlegges på vitenskapelig grunnlag. I tilfelle fellesskaplige reguleringer kommer på tale, vil Norge selv delta i drøftingene.

50**Vil norsk medlemskap øke eksportmulighetene for norsk fiskerianæring?**

Tollfri adgang til EF vil øke eksportmulighetene for fisk, i særlig grad av foredlede fiskeprodukter. Den frie adgang til et slikt stormarked på ca. 260 millioner mennesker vil også ha gunstige prismessige virkninger som følge av markedsordningene i EF. Av stor betydning er også at vi kan opprettholde vår store eksport til Storbritannia, som vil bli tollbelagt hvis vi ikke blir medlem.

51**Hvilke virkninger vil norsk medlemskap i EF få for omsetningen av fisk?**

Norsk fisk går vesentlig til eksport. Medlemskap i EF vil kunne sikre større videreføring av fiskeproduktene i Norge. Den felles markedsordning vil innebære avsetningsgaranti og et garantert minsteprisnivå for fisk. Den obligatoriske omsetning gjennom salgslagene og råfiskordningen vil kunne opprettholdes.

52**Vil norske myndigheter kunne opprettholde de nåværende støtteordninger til jordbruket?**

Prisstøtten til korn må legges om. Det kan også her bli nødvendig med en omlegging av støtten i andre tilfelle, ikke minst fordi vi da lettere vil kunne tilpasse oss EF's system. Poenget i avtalen med EF er imidlertid at støtteordningene skal bli like effektive som tidligere, slik at bøndenes levestandard blir opprettholdt.

53**Vil medlemskap i EF skape problemer for norske hagebruksprodukter?**

Norske hagebruksprodukter og poteter vil i en overgangsperiode på 5 år være beskyttet ved en minsteprisordning. Etter overgangsperiodens utløp skal det for hagebruksprodukter og poteter også nyttes et støttesystem. Bestemmelsen om at jordbrukernes levestandard skal opprettholdes gjelder også for hagebruksprodusentene. Hvordan det nye system vil bli er ikke avgjort.

54

I §2 i jordbruksprotokollen er det sagt at fellesskapsbestemmelsene for jordbruket skal få anvendelse i Norge. Vil norsk jordbrukspolitik bli fastlagt i Brussel?

Fellesskapsbestemmelsene for jordbruket er ikke til hinder for å gjennomføre de tillemplinger som er nødvendige for å løse de norske jordbruksproblemer. De spesielle tiltak som her vil komme på tale, er ikke nærmere utformet i selve protokollen. Partene ble under forhandlingene enige om å utforme detaljerte bestemmelser om de tiltak som skal gjennomføres på dette område ved en senere anledning. Uformingen og gjennomføringen av de nødvendige tiltak vil som tidligere kunne gjøres i drøftelser mellom Regjeringen og landbrukets organisasjoner. De forhandlingsformer som er etablert kan opprettholdes.

55

Når skal retningslinjene for de varige ordninger for jordbruket utformes?

Disse retningslinjer skal utformes i løpet av en periode på 3 år (for hagebruket 5 år) regnet fra tiltredelsen. I denne periode kan Norge fortsette med de støtteordninger som nå gjelder. Etter utløpet av perioden skal støtteordningene ikke avvikles, men omlegges. Regjeringen forutsetter at utformingen og gjennomføringen av de ulike tiltak gjøres i samråd med jordbrukets organisasjoner. De etablerte forhandlingsformer vi nå har for jordbruket kan opprettholdes. Tiltakene vil, innenfor rammen av avtalen med EF, bli utformet i en avtale mellom Regjeringen og organisasjonene.

56

Når vil de felles markedsordninger for jordbruket komme til anvendelse?

Markedsordningene vil tre i kraft fra 1. februar 1973. Fra da av må eksisterende importreguleringer for jord- og hagebruksprodukter oppheves og bli erstattet med EF's system for ytre beskyttelse. For de viktigste hagebruksprodukter vil importreguleringen bli erstattet med et minsteprissystem. For produkter som ikke kommer inn under dette system, skal gjeldende tollsatser reduseres i løpet av 5 år i den interne samhandel.

57**Kan Norge fortsette systemet med fraktsubsidier for jordbruksprodukter og produksjonsmidler?**

Etter den avtalen Norge har oppnådd med EF kan slike fraktsubsidier nyttes.

58**Vårt importforbud for levende dyr og ferskt kjøtt er av stor betydning for arbeidet med å beskytte våre husdyrs sunnhet. Vil denne beskyttelse falle bort hvis vi blir medlem av EF?**

Når det gjelder veterinærbestemmelsene har Norge fått en overgangsperiode på fem år, hvor vi uavkortet kan praktisere de någjeldende kontrolltiltak for levende dyr og ferskt kjøtt. Før overgangsperiodens utløp skal forholdene vurderes på nytt av Fellesskapets organer, og forslag skal fremlegges om endringer og forbedringer. Det tas med dette sikte på å foreta en tilpasning av de felles veterinærbestemmelser for også å dekke kravene i de nye medlemsland.

På denne bakgrunn regner en med fortsatt å kunne opprettholde de kontrolltiltak vi har i dag. Ingen ønsker å skru utviklingen tilbake eller gjøre forholdene vanskeligere i et medlemsland. Poenget er at kontrolltiltakene ikke misbrukes slik at de hindrer det frie varebytte.

59**Har EF utarbeidet noen felles politikk på skipsfartens område?**

Nei, men på lengre sikt vil ikke skipsfartspolitikken kunne holdes utenfor den felles handelspolitikk. I det utvidede Fellesskap vil medlemslandene ha nærmere 1/3 av verdensflåtens samlede tonnasje. EF-området vil være av meget stor betydning som marked for skipsfartstjenester.

60**Hvilken betydning har medlemskap i EF for Norges handelsflåte?**

For Norge vil det være av stor betydning å kunne delta i den fremtidige utforming av EF's skipsfartspolitik. Ca. 60% av den norske handelsflåte er engasjert i transport til og fra det utvidede EF. Ca. 1/3 av de norske valutainntekter kommer fra skipsfarten. Andre lands politikk på dette område er derfor av særlig stor betydning for oss.

61**Er Roma-traktaten til hinder for at staten driver undersøkelser etter olje på kontinentalsokkelen?**

Nei. De retningslinjer som er trukket opp for norsk oljepolitikk er i samsvar med de direktiver som er vedtatt om etableringsrett i EF. Det er intet til hinder for at staten deltar både i oljeleting og eventuell utvinning av petroleumsförekomster. Norske myndigheter vil kunne bevare styringsrett over både utnyttelsen av ressursene og eierforholdet.

62**Burde ikke oljeförekomstene på kontinentalsokkelen gjøre oss bedre rustet til å stå utenfor EF?**

I verdensmålestokk er de kvanta vi har funnet små. Dersom funnene øker, vil det kunne bygges opp en petrokjemisk industri her i landet. Råolje vil alltid kunne avsettes, men skal vi selge petrokjemiske produkter, er vi avhengige av adgang til et marked som er betydelig større enn Norge. De fleste land beskytter sin petrokjemiske industri ved høyere tollsatser. I EF ligger satsene på opptil 17%. Under slike forhold vil det være meget vanskelig å bygge opp en lønnsom petrokjemisk industri dersom vi blir stående utenfor EF.

63**Har utviklingen i EF ført til store omstillingsproblemer i industri og næringsliv?**

I hele etterkrigstiden har det funnet sted en økonomisk utvikling som ofte har skapt problemer for nærings- og arbeidslivet. Denne utvikling er ikke mer markert i EF-landene enn f.eks. i USA, Japan, Storbritannia og Sverige. I alle moderne industristater er man vitne til omstillingsproblemer. Innenfor EF søker man å ta opp disse problemene i fellesskap. Dette gjør at man har bedre muligheter for å finne fram til brukbare løsninger.

64**Har EF en felles industripolitikk?**

En arbeidsgruppe ledet av kommisjonsmedlem Colonna avga en innstilling i 1970 med sikte på en helhetsvurdering av industripolitiske spørsmål. "Colonna-planen" har siden vært bearbeidet av bl.a. Ministerrådet. Medlemslandene i EF er stort sett enige i de hovedmål som ble oppstilt i "Colonna-planen". For å sikre den europeiske industris konkurransevne må et felles marked virkelig gjøres og det må skapes mest mulig like konkurransevilkår blant medlemslandene. De små og mellomstore bedrifters problemer må vies særlig oppmerksomhet og i denne sammenheng understrekes nødvendigheten av en effektiv distriktpolitikk. En komité for industripolitiske spørsmål, sammensatt av høyere embetsmenn fra de enkelte medlemsland, skal samordne tiltak for å fremme utviklingen og iverksette de nødvendige utredninger.

65**Er det fare for at grener av norsk industri vil øke investeringen i utlandet hvis Norge ikke blir medlem i EF?**

Ja, det er en viss fare for det. Etter de uttalelser som fra tid til annen kommer fra norske bedriftsledere er det mulig at en del norske bedrifter vil søke å etablere seg innenfor EF dersom vi ikke blir medlem. For den enkelte bedrift vil den toll som deres produkter møter ved eksport til EF være en så stor belastning at den ikke makter konkurransen. Samtidig vil det norske marked ofte ikke være stort nok som grunnlag for en konkurransedyktig produksjon. Svensk industri har allerede i tildels betydelig grad etablert seg innenfor EF på grunn av de forhold som her er nevnt.

66**Vil europeisk storindustri få økt makt takket være EF?**

Jo svakere norsk industri står, dess mer utsatt vil den være for innflytelse fra utenlandsk industri. Norsk industri mener selv at den vil stå sterkere ved norsk medlemskap i EF. Roma-traktatens konkurranseregler gir Kommisjonen adgang til å gripe inn med rettslige midler mot utilbørlig utnyttelse av dominerende stilling og mot tiltak som har som formål eller virkning å innskrenke eller fordreie konkurransen. Denne adgang for Kommisjonen har vist seg å være meget effektiv.

67**Norsk eksportindustri har klart å opprettholde sine markeder i EF. Vil den ikke fortsatt kunne gjøre det om vi ikke blir medlem?**

Norsk eksport til EF har hovedsakelig bestått av råvarer og halvfabrikata. Stigningen i eksporten skyldes i stor grad at viktige norske varer har vært innrømmet tollfrie kvoter. I et utvidet EF vil forsyningssituasjonen være forandret. Står vi utenfor, kan vi ikke regne med slike toll-lettelser for eksportvarer som vi hittil har nytt godt av. Dette vil sinke oss i å nå en høyere foredlingsgrad på våre eksportvarer. Dersom Norge blir tilknyttet med en handelsavtale, må man regne med at de viktigste norske eksportvarer vil bli gjenstand for spesielle importordninger som begrenser handelen.

68**Hvilke industrigrener vil kunne få problemer ved norsk medlemskap?**

De bransjer som ikke har vært utsatt for internasjonal konkurranse som følge av EFTA vil ventelig få større tilpasningsproblemer enn den øvrige del av industrien.

69**Hvilke deler av norsk industri vil særlig ha fordel av medlemskap i et utvidet EF?**

Man regner at særlig følgende bransjer vil ha store fordeler: Fisketilvirkning, treforedling, elektrometallurgisk og elektrokjemisk, jern- og metall, verksted- og elektroteknisk industri.

70**Vil det bli lettere for utlendinger å kjøpe hyttetomter for sine egne fritidsformål i Norge?**

Nei, dette avhenger av de norske regler, og har intet med EF å gjøre. En borger fra et EF-land som bor fast i Norge må likestilles med nordmenn, mens EF-borgere som ikke er bosatt her, ikke kan kreve slik likestilling. EF-borgere kan etablere firma i Norge og på linje med norske statsborgere kjøpe opp tomter og bygge hytter som ledd i næringsvirksomhet. Men norske myndigheter vil da som før fastsette reglene for slik virksomhet.

71**Kan man hindre at norske foretagender kjøpes opp av utenlandske?**

Den norske konsesjonlovgivning vil bli opprettholdt og utvidet, slik at myndighetene får bedre kontroll med oppkjøp av norske foretak. Lovgivningen må imidlertid være ikke-diskriminerende, slik at EF-borgere og -selskaper stilles på like linje med norske borgere og selskaper.

72**Vil Roma-traktatens prinsipp om fri etablering åpne grensene for utenlandsk innflytelse i norsk økonomi?**

Det er ikke tale om fri etableringsrett innenfor EF. Det sentrale er at etableringslovene må stille borgere fra EF-land likt med norske borgere. De enkelte medlemsland vil fortsatt ha full adgang til å regulere etableringer og bestemme hvilke vilkår som skal gjelde for disse. Medlemslandene kan f.eks. praktisere en konsesjonslovgivning som sikrer at det tas hensyn til arbeidervern, miljøvern og andre samfunnsinteresser.

73**Vil norske borgeres adgang til kjøp av fast eiendom i utlandet bli berørt av EF-medlemskap?**

Reglene for kjøp av fast eiendom i utlandet vil måtte liberaliseres ved medlemskap i EF. Det innebærer bl.a. at den nåværende begrensning av valutatildeling til f.eks. kjøp av feriested i EF-land må oppheves. Fordi de fleste slike kjøp stort sett finner sted i land utenfor EF-området, vil liberaliseringen neppe få store virkninger.

74**Vil medlemskap i EF medføre økt påvirkning av fremmed kultur i Norge?**

Norge har alltid hatt et viktig kulturelt samkvem med de øvrige land i Europa. I de perioder av vår historie hvor denne kontakten har vært særlig omfattende, har vi hatt en oppblomstring av vårt kulturliv.

75**Vil medlemskap i EF føre til større muligheter for påvirkning fra den katolske kirke?**

Den romersk-katolske kirke er i dag med sine 9366 medlemmer et av de mindre kirkesamfunn i Norge, og den kan fritt drive sin virksomhet i landet. Dette forhold vil ikke bli endret ved et eventuelt medlemskap i EF.

På bakgrunn av den økumeniske utvikling blant de kristne kirker er det liten grunn til å tro at det i oversiktlig fremtid – enten Norge blir medlem av EF eller ikke – vil oppstå sterke forskyvninger i tilslutningen til de forskjellige kristne kirkesamfunn i Norge.

76**Søker EF å få istand en harmonisering av utdanningspolitikken i medlemslandene?**

Nei. Men i forskjellige internasjonale organisasjoner, bl.a. i Europarådet, OECD og UNESCO har man i mange år hatt et nyttig samarbeid om bl.a. utdanningsspørsmål.

77**Vil undervisningsopplegget i norske skoler måtte legges om som følge av medlemskap i EF?**

EF har ikke noen felles utdanningspolitikk. Undervisningsopplegget i norske skoler vil således ikke bli berørt av norsk medlemskap i EF.

78**Kan utdanningspolitikken i EF svekke den akademiske standard?**

EF-traktaten forutsetter ikke at det skal gjennomføres noen felles utdanningspolitikk i EF. I Roma-traktaten forutsettes det imidlertid innført et felles arbeidsmarked. Et slikt felles arbeidsmarked har det ikke vært mulig å gjennomføre for de akademiske yrker p.g.a. de forskjellige eksamenskravene i EF-landene. Kommisjonen har derfor satt fram en rekke forslag til Rådet om gjensidig anerkjennelse av eksamensvitnesbyrd og diplomer, men man har ennå ikke vært i stand til å oppnå enighet om disse forslag.

79**Er det fare for at utenlandske akademikere med lavere kvalifikasjoner vil kunne oppnå stillinger i Norge til fortrengsel av norske kolleger?**

For at en person skal kunne utøve en del akademiske yrker i Norge kreves det i dag eksamen fra et norsk universitet eller avlagt prøve som dokumenterer tilsvarende kunnskaper. Personer som har sin utdannelse fra andre land kan avlegge slike prøver. De norske eksamenskrav for akademiske yrker kan opprettholdes ved et eventuelt EF-medlemskap. Det foreligger imidlertid forslag fra Kommisjonen om gjensidig anerkjennelse av eksamensvitnesbyrd og diplomer, men det har ennå ikke vært mulig å oppnå enighet om forslagene i EF's Råd. I Europarådet har Norge vært med på å støtte slik gjensidig anerkjennelse av eksamensvitnesbyrd gjennom mange år allerede. En stor del av norske leger, tannleger og ingeniører er forøvrig utdannet ved utenlandske universiteter, bl.a. i EF-land.

80**Vil det bli opprettet et felles-europeisk universitet?**

EF-landenes undervisningsministre, som møttes for første gang 16. november 1971, drøftet et forslag om opprettelse av et europeisk universitetsinstitutt i Firenze. Det er tanken at dette institutt skal kunne gi plass for 600 studenter, alle med eksamener fra sine hjemland. Fagområdene skal være historie, statsvitenskap og sosiologi, jus og økonomi.

81**Vil norsk tilslutning til EF medføre endringer i adgangen til å utøve "frie yrker" i Norge?**

Det er lite sannsynlig at det vil oppstå problemer på dette område. Det er ikke vedtatt noen direktiver vedrørende de såkalte frie yrker, men Kom-misjonen har fremmet flere forslag til direktiver. Disse gjelder bl.a. for advokater, arkitekter, leger, tannleger, farmasøyter, optikere, sykepleiere, jordmødre og ingeniører. De fleste forslag om adgang til å drive slike yrker i et annet land er koblet sammen med forslag om gjensidig god-kjenning av eksamensbevis. Situasjonen i dag er at det for mange yrker ikke kreves norsk statsborgerskap som vilkår for å praktisere i Norge. Norsk medlemskap i EF vil derfor neppe kreve endring av gjeldende ordninger.

82**Hvilken hjelp yter EF-landene til utviklingslandene?**

De fleste EF-land yter i prosent av brutto nasjonalproduktet større hjelp til u-land enn hva Norge gjør, men en større del av EF's bistand er såkalt bundet hjelp. Dessuten har EF ved assosieringsavtalen gitt tollfrihet og tollnedsettelse for importen fra et stort antall u-land.

83**Hvilke forpliktelser får Norge som medlem i EF til å yte utviklingshjelp gjennom EF?**

Fra 1975 vil Norge være forpliktet til bidrag gjennom Det Europeiske Utviklingsfond og Den Europeiske Investeringsbank. Det er antatt at mellom 5 og 10% av norsk bistand fra 1975 må kanaliseres på denne måten.

84**Er trygdeytelsene i EF-landene lavere enn i Norge?**

Sammenlikninger mellom trygdeytelser i forskjellige land er vanskelig å gjøre fordi ytelsene kan ha høyst forskjellig karakter. Ifølge en statistikk fra OECD i 1968 lå de samlede trygdeytelser i EF-landene målt i prosent av brutto nasjonalproduktet over ytelsene i Storbritannia, Norge, Danmark og Sverige. Mens tallet for Norge dette år var 9,2% var de tilsvarende tall for Belgia 9,5%, Frankrike 14,5%, Italia 11,2%, Nederland 13,4% og Tyskland 11,1%.

85**Vil EF-medlemskap legge hindringer i veien for en fortsatt aktiv norsk sosialpolitikk?**

Nei. Norske myndigheter vil fortsatt kunne utforme norsk sosialpolitikk. Medlemskap i EF vil etter Regjeringens mening skape bedre økonomiske vilkår for utbygging av helse- og sosialpolitikken i årene som kommer.

86**Kan Norge opprettholde Medisinaldepotet?**

Medisinaldepotet er et statsmonopol med enerett til import og engrossalg av legemidler. Det er intet forbud mot statsmonopoler i Roma-traktaten. Norge har gjennom forhandlingene bragt på det rene at Medisinaldepotets virksomhet ikke vil bli berørt av medlemskap.

87**Det har vært sagt at det økonomiske system i EF vil skape større stress for den enkelte i samfunnet.**

En slik påstand lar seg verken bevise eller motbevise. Det er sannsynlig at en del av prisen for å få rask økonomisk utbygging av samfunnet er omstillingsproblemer og økt stress som følge av mer oppdrevet tempo og krav om større effektivitet på alle områder. Men denne utvikling er ikke knyttet til EF-problematikken spesielt; den har sammenheng med den alminnelige heving av levestandarden i alle land.

88**Er det realistisk å regne med at norsk medlemskap i EF vil være en direkte årsak til at flere mennesker må søke hjelp hos leger og medisinske myndigheter?**

Den raske samfunnsomformingen vi har hatt i Norge og andre industrialiserte land har skapt problemer av sosial og medisinsk art. Denne utvikling vil fortsette uavhengig av om Norge blir med i EF eller ikke. Det er imidlertid intet grunnlag for å tro at et medlemskap i EF i seg selv vil føre til at flere mennesker får behov for medisinsk behandling. Hovedsaken er at EF-medlemskap ikke vil begrense våre muligheter til å føre en aktiv politikk for å utvikle et bedre livsmiljø.

89**Vil Norge kunne opprettholde den nåværende kontroll med import av legemidler i full utstrekning?**

Den nåværende kontroll av legemidler kan opprettholdes på alle punkter fram til 1978. Fellesskapet vedtok i 1965 et direktiv som ennå ikke er satt i verk med bestemmelser om markedsføring av legemidler. Direktivet er stort sett i tråd med de norske bestemmelser, bortsett fra at norske myndigheter nå kan nekte å godkjenne et medikament selv om det oppfyller kvalitetskravene, hvis det allerede på markedet er andre legemidler med samme medisinske virkning. Dersom felles bestemmelser om markedsføringen ikke er utarbeidet ved utløpet av den nevnte femårsfrist, vil Norge fortsatt kunne anvende behovsprøving. Viktig er det at slike felles bestemmelser krever enstemmighet. Selv om vi må oppheve behovsprøvingen, vil det være begrenset hvor mange preparater det vil lønne seg å markedsføre i Norge med 4 mill. innbyggere. Vi har i dag ca. 2000 preparater mens Sverige med 8 mill. innbyggere og uten behovsprøving har ca. 4000 preparater. Dette skulle tyde på at vi neppe vil få noen voldsom økning i antall preparater her i landet selv om behovsprøvingen en gang skulle bortfalle.

90**Vil det bli innført fri etableringsrett for opprettelse av apotek i Norge?**

Nei, alle norske bestemmelser på dette område kan opprettholdes uendret.

91**Vil medlemskap i EF få betydning for norsk lovgivning om edruskapsvern?**

Nei. Slik lovgivning er overlatt til det enkelte land og det er ikke noen bestemmelser om felles tiltak på disse områder. Vinmonopolet blir opprettholdt og omsetningen av vin og brennevin vil fortsatt bli regulert gjennom Vinmonopolet.

92**Vil det bli noen endring i folketrygdens regler hvis Norge blir medlem av EF?**

Det vil ikke skje forandringer i vårt trygdesystem som følge av EF-medlemskap. Ingen stønadsformer eller -ytelser vil bortfalle eller bli endret. Samarbeidet om trygdespørsmål innen EF begrenser seg til å sikre vandrearbeidernes rettigheter.

93**Vil norske myndigheters politikk når det gjelder boligbygging bli influert av et medlemskap i EF?**

Nei. Medlemskap i EF får ingen konsekvenser for norsk boligbyggepolitikk. Utviklingen i rentenivået og forholdene på kredittmarkedet kan imidlertid få betydning. Det er et varierende rentenivå i medlemslandene, gjennomgående noe høyere enn hos oss. Det er imidlertid vanskelig å si noe sikkert om hvordan rentenivået på det private kapitalmarked vil bli influert av et eventuelt medlemskap. Ingen regler i EF hindrer bruk av rentesubsidier som virkemiddel i den sosiale boligpolitikk. En eventuell forhøyelse av det alminnelige rentenivå i Norge vil norske myndigheter kunne motvirke, ved at lån til sosial boligbygging og distriktpolitiske formål blir gitt lavere rente gjennom statsbankene.

94**Vil de husbankfinansierte leiligheter bli dyrere som følge av EF-medlemskap?**

Nei. Norske myndigheter kan uavhengig av EF's bestemmelser om rentepolitikk fortsatt gi rimelige lån til sosial boligbygging.

95**Kan et medlemsland i EF sosialisere deler av næringslivet?**

Roma-traktaten berører ikke på noen måte medlemsstatenes regler om eiendomsretten. Deler av næringslivet i de nåværende medlemsland er nasjonalisert. At britisk kull- og stålindustri også er det, reiste ingen vanskeligheter under utvidelsesforhandlingene.

96**Vil multinasjonale konserner kunne dominere det økonomiske liv i medlemslandene?**

Det finnes mange former for såkalte multinasjonale selskaper og konserner. Mange av dem har hatt en positiv betydning for den økonomiske utvikling på flere felter i de enkelte land der de er virksomme. Andre har ført en politikk som det nasjonale økonomiske liv kanskje har vært mindre tjent med. Under alle omstendigheter har myndighetene i de enkelte land vært interessert i å sikre bedre kontroll med deres virksomhet. En slik kontroll kan bare effektivt skapes gjennom et internasjonalt samarbeid mellom myndighetene. Innenfor EF har man store muligheter for å etablere organer som kan fastlegge regler for disse konserners virksomhet og som kan påse at reglene blir overholdt.

97**Vil Norge kunne opprettholde statsmonopoler som medlem av EF?**

Statsmonopoler vil kunne opprettholdes, men disse må i sin virksomhet ikke diskriminere til fordel for norske borgere eller norsk næringsvirksomhet.

98**Er det sannsynlig at et utvidet EF vil bli enig om å gjennomføre de mål som er fastsatt for et økonomisk og politisk samarbeid i Vest-Europa?**

Rådsresolusjonen fra mars 1971 skisserer en plan for en økonomisk og monetær union. Samtidig ble det fattet vedtak om gjennomføringen av første etappe i utbyggingen av dette samarbeid. Vedtakene skiller seg ikke fra de retningslinjer Norge har arbeidet etter i andre internasjonale organisasjoner i etterkrigstiden.

Vedrørende de politiske spørsmål er en enig om en målsetting som kort går ut på å drøfte de store problemer med henblikk på harmonisering av synspunktene og eventuell felles handlemåte. Det tas ikke sikte på å opprette verken noen politisk union eller noe "Europas forente stater".

99**Tar EF-landene sikte på å føre en felles utenrikspolitikk?**

Det utenrikspolitiske samarbeid består i at det holdes regelmessige konsultasjoner om viktige spørsmål. Målsettingen går ikke lenger enn å samordne synspunktene og hvis mulig og ønskelig å fremme felles handling. Norge har i mange år deltatt i slikt samarbeid, bl.a. mellom de nordiske land og innen NATO.

100**Er handelen med Øst-Europa viktig for EF-landene?**

EF-landenes handel med landene i Øst-Europa representerer en beskjeden del av EF-landenes totale utenrikshandel. I 1969 var Øst-Europas andel av EF-landenes import 3,2%, mens andelen i EF-landenes eksport var 3,5%. Øst-Europas tilsvarende andel av Norges totale import og eksport var i 1969 henholdsvis 2,4 og 2,6%. Samhandelen har bestått hovedsakelig av råvarer og halvfabrikata fra Øst-Europa og industriprodukter fra EF-landene, men det er en økende tendens til eksport av ferdigvarer fra Øst-Europa. Samhandelen har steget i 1960-årene og medlemskap i EF har ikke vært noe hinder for utviklingen av handelen mellom Øst- og Vest-Europa.

St.melding nr. 50 (71–72): Om Norges tilslutning til De Europeiske Fellesskap - 266 s. kr. 5.

Vedlegg.

Traktat og Beslutning vedrørende Norges, Danmarks, Irlands og Storbritannias tiltrædelse til De Europeiske Fellesskap. 175 s. kr. 4.-

Traktat om:

Opprettelse av Det Europeiske Økonomiske Fellesskap (Romatraktaten). 126 s. kr. 4.-

Opprettelse av Det Europeiske Atomenergifellesskap (EURATOM). 77 s. kr. 3.-

Opprettelse av Det Europeiske Kull- og Stålfellesskap. 74 s. kr. 3.-

Opprettelse av ett felles Råd og en felles Kommisjon for De Europeiske Fellesskap. 26 s. kr. 2.-

Endring av visse budsjettbestemmelser i traktatene om De Europeiske Fellesskap. 21 s. kr. 1.-

Trykksakene kan kjøpes samlet eller enkeltvis hos bokhandlerne, eller bestilles fra Universitetsforlaget, Stensberggt. 25 - Oslo 1.

Utgitt juni 1972 av Utenriksdepartementet

Konsulenter: Statens informasjonstjeneste, Statens trykningskontor

Lay-out: Ingolf Holme.

Trykk: J. W. Eides Boktrykkeri